

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор СумДУ

_____ Василь КАРПУША
(Введено в дію наказом №0175-І
від 20 квітня 2022 р.)

ПОЛОЖЕННЯ
про відділ охорони праці
Сумського державного університету

(Версія 04)

(Базова версія 01 затверджена наказом ректора від 20 вересня 2010 р. № 700-І)

1 Загальні положення

1.1 На виконання вимог Закону України “Про охорону праці”, Кодексу цивільного захисту України у Сумському державному університеті (далі –Університет) створений відділ охорони праці (далі - Відділ), головна мета якого є організація виконання правових, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних, соціально-економічних і лікувально-профілактичних заходів, спрямованих на запобігання нещасним випадкам, професійним захворюванням і аваріям у процесі праці.

1.2 Відділ підпорядковується безпосередньо ректору Університету та знаходиться в оперативному підпорядкуванні проректора з інфраструктурного розвитку та ресурсного забезпечення Університету.

1.3 Штат відділу визначається наказом ректора.

1.4 Відділ у своїй діяльності керується законодавством України з охорони праці, Кодексом цивільного захисту України, Положенням про систему управління охороною праці в Університеті, іншою нормативною базою діяльності Університету.

1.5 Дане положення є документом системи управління якістю Університету, складовою електронного Реєстру основної діючої нормативної бази Університету та розміщується у відповідному розділі Реєстру.

1.6 Ліквідація Відділу допускається тільки в разі ліквідації Університету.

2 Основні завдання відділу

На відділ покладаються такі завдання:

а) розроблення ефективної системи управління охороною праці в Університеті та сприяння удосконаленню діяльності в цьому напрямку кожного структурного підрозділу і кожного працівника, забезпечення фахової підтримки рішень ректора Університету з цих питань;

б) організація проведення профілактичних заходів, спрямованих на запобігання виникнення пожеж, усунення шкідливих і небезпечних виробничих факторів, запобігання нещасним випадкам у закладі, професійним захворюванням та іншим випадкам загрози життю або здоров'ю працівників;

в) вивчення та сприяння впровадженню досягнень науки і техніки, прогресивних і безпечних технологій, сучасних засобів колективного та індивідуального захисту працівників, систем протипожежного захисту;

г) контроль за дотриманням працівниками вимог законів та інших нормативно-правових актів з охорони праці, правил пожежної безпеки, колективного договору та додатків до нього, інших нормативних документів з охорони праці та пожежної безпеки, чинних у сфері діяльності Міністерства освіти і науки України та Університету;

МОН України	Положення про відділ охорони праці Сумського державного університету	Стор. 2
СумДУ		Версія 04

д) інформування та надання роз'яснень працівникам Університету з питань охорони праці та пожежної безпеки.

3 Функції Відділу

3.1 Відповідно до визначених завдань Відділ виконує наступні функції:

а) розроблення спільно з іншими підрозділами Університету комплексних заходів, спрямованих на досягнення встановлених нормативів та підвищення існуючого рівня охорони праці, пожежної безпеки, планів, програм поліпшення умов праці, запобігання виробничому травматизму, професійним захворюванням, надання організаційно-методичної допомоги у виконанні запланованих заходів;

б) підготовка проектів наказів з питань охорони праці та пожежної безпеки і внесення їх на розгляд ректору Університету;

в) проведення спільно з представниками інших структурних підрозділів і за участю представників профспілок перевірок дотримання працівниками та студентами вимог нормативно-правових актів з питань охорони праці, пожежної безпеки та правил проживання в гуртожитках;

г) складання звітності з охорони праці та пожежної безпеки за встановленими формами;

д) проведення вступного інструктажу з охорони праці та пожежної безпеки працівникам, які приймаються на роботу;

е) проведення пожежно-технічного мінімуму особам, які приймаються на роботу з підвищеною пожежною небезпекою;

ж) ведення обліку та проведення аналізу причин виникнення пожеж, виробничого травматизму, професійних захворювань, аварій та їх наслідків, заподіяної ними шкоди;

и) забезпечення належного оформлення і зберігання документації з питань охорони праці, пожежної безпеки, а також своєчасної передачі їх до архіву для тривалого зберігання згідно з установленим порядком;

к) визначення за участю керівників підрозділів Університету переліків професій, посад і видів робіт, на які повинні бути розроблені інструкції з охорони праці та пожежної безпеки, що діють в межах університету, надання методичної допомоги під час їх розроблення;

л) інформування працівників про вимоги Законів України, інших загальнодержавних нормативно-правових актів з охорони праці та пожежної безпеки, а також актів, що діють в Університеті.

3.2 Відділ відповідно до покладених обов'язків розглядає:

а) питання про підтвердження наявності небезпечної виробничої ситуації, що стала причиною відмови працівника від виконання дорученої роботи, відповідно до законодавства (у разі необхідності);

б) листи, заяви, скарги працівників Університету та осіб, що навчаються, які стосуються питань додержання законодавства про охорону праці та пожежної безпеки.

3.3 Відділ відповідно до покладених обов'язків організовує:

а) забезпечення підрозділів нормативно-правовими актами та актами з охорони праці та пожежної безпеки, що діють в межах Університету, посібниками та навчальними матеріалами з цих питань;

б) роботу кабінету з охорони праці, підготовку інформаційних стендів, куточків з охорони праці, пожежної безпеки тощо;

в) проведення нарад, семінарів, конкурсів тощо з питань охорони праці та пожежної безпеки;

г) пропаганду з питань охорони праці та пожежної безпеки з використанням інформаційних засобів.

МОН України	Положення про відділ охорони праці Сумського державного університету	Стор. 3
СумДУ		Версія 04

3.4 Відділ приймає участь у таких заходах:

а) розслідуванні нещасних випадків, професійних захворювань, пожеж та аварій в Університеті відповідно до Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.04.2019 року № 337, та наказу Міністерства освіти і науки України від 16.05.2019 року № 659 “Про затвердження Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти під час освітнього процесу”;

б) складанні санітарно - гігієнічних характеристик робочих місць працівників, які проходять обстеження щодо наявності профзахворювань;

в) проведенні внутрішнього аудиту охорони праці та атестації робочих місць на відповідність нормативно-правовим актам з охорони праці;

г) роботі комісії з приймання в експлуатацію збудованих, реконструйованих або технічно переозброєних об’єктів виробничого та соціально-культурного призначення, відремонтованого або модернізованого устаткування в частині дотримання вимог охорони праці та пожежної безпеки;

д) розробленні положень, інструкцій з охорони праці та пожежної безпеки, додатку колективного договору “Угода з охорони та покращення умов праці”, актів з охорони праці, що діють в межах Університету;

е) складанні переліків професій і посад, згідно з якими працівники повинні проходити обов’язкові попередні та періодичні медичні огляди;

ж) роботі комісії з перевірки знань з питань охорони праці у працівників;

и) узгодженні, оформленні та контролю проведення тимчасових вогневих та покривних робіт;

к) роботі комісії з питань ядерної та радіаційної безпеки.

3.5 Відділом здійснюється контроль за наступним:

а) виконанням заходів спрямованих на усунення нещасних випадків та професійних захворювань, передбачених програмами, планами щодо поліпшення стану безпеки, гігієни праці та виробничого середовища, колективним договором;

б) наявністю в підрозділах інструкцій з охорони праці та пожежної безпеки згідно з переліком професій, посад і видів робіт, своєчасним внесенням до них змін;

в) своєчасністю проведення необхідних випробувань і технічних оглядів устаткування;

г) станом запобіжних захисних пристроїв на устаткуванні, ефективністю роботи вентиляційних систем, систем сигналізації, систем протипожежного захисту;

д) своєчасністю проведення навчання з питань охорони праці, пожежної безпеки, всіх видів інструктажу з охорони праці та пожежної безпеки;

е) забезпеченням працівників, відповідно до законодавства, спецодягом, спецвзуттям та іншими засобами індивідуального і колективного захисту, мийними та знешкоджувальними засобами;

ж) організацією зберігання, прання, сушіння, знепилювання і ремонту спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту;

и) забезпеченням санітарно-гігієнічними і санітарно-побутовими умовами працівників, осіб, що навчаються, у навчальних приміщеннях та місцях проживання згідно з нормативно-правовими актами;

к) своєчасністю і правильністю надання пільг і компенсацій працівникам за важкі та шкідливі умови праці, забезпеченням їх лікувально-профілактичним харчуванням, молоком або рівноцінними харчовими продуктами, а також оплачуваних перерв санітарно-оздоровчого призначення тощо, відповідно до вимог законодавства та колективного договору;

л) дотриманням у належному безпечному стані території Університету, внутрішніх доріг та пішохідних доріжок;

м) організацією робочих місць у відповідності з нормативно-правовими актами з охорони праці;

н) використанням цільових коштів, виділених для виконання комплексних заходів для досягнення встановлених нормативів та підвищення існуючого рівня охорони праці та пожежної безпеки;

МОН України	Положення про відділ охорони праці Сумського державного університету	Стор. 4
СумДУ		Версія 04

п) застосуванням праці жінок, інвалідів і осіб, які молодші 18 років, відповідно до законодавства;

р) виконанням приписів посадових осіб органів державного нагляду за охороною праці, пожежної безпеки та подань страхового експерта з охорони праці;

с) проведенням попередніх (під час прийняття на роботу) і періодичних (протягом трудової діяльності) медичних оглядів працівників, зайнятих на важких роботах, роботах із шкідливими чи небезпечними умовами праці або таких, де є потреба у професійному доборі, щорічних обов'язкових медичних оглядів осіб віком до 21 року;

т) забезпеченням організаційної підтримки (у разі необхідності) роботи комісії профкому з питань охорони праці.

4 Кадрове забезпечення

4.1 Начальник та провідні фахівці Відділу за своїми посадами та заробітною платою прирівнюються до керівників і спеціалістів основних виробничо-технічних служб, повинні відповідати кваліфікаційним вимогам, зазначеним у Довіднику кваліфікаційних характеристик професій працівників, загальним для всіх видів економічної діяльності, які наведено у Класифікаторі професій (ДК 003-10), затвердженому наказом Міністерства праці та соціальної політики від 29.12.2004 року за № 336.

4.2 На посаду начальника Відділу може призначатися працівник, який має вищу освіту та має досвід роботи відповідного напрямку.

4.3 Навчання та перевірка знань з питань охорони праці та пожежної безпеки працівників Відділу проводиться в установленому законодавством порядку під час прийняття на роботу та періодично один раз на три роки.

4.4 Начальник Відділу має право:

а) після проведення обстеження будівель, споруд та території Університету, видавати керівникам структурних підрозділів Університету обов'язкові для виконання приписи (за формою згідно додатку 1) щодо усунення наявних недоліків, отримувати від них необхідні відомості, документацію і пояснення з питань охорони праці та пожежної безпеки. Припис з охорони праці та пожежної безпеки може скасувати лише ректор університету. Припис складається в 2-х примірниках, один з яких видається керівнику структурного підрозділу, другий залишається та реєструється у Відділі і зберігається протягом 5 років після усунення всіх вказаних в ньому недоліків. Якщо керівник структурного підрозділу Університету відмовляється від підпису в одержанні припису, начальник надсилає відповідне подання за підпорядкованістю підрозділу, у разі не реагування – на ім'я ректора Університету;

б) зупиняти роботу виробництв, дільниць, машин, механізмів, устаткування, дільниць електромережі, експлуатації приміщень, у разі порушень, які створюють загрозу життю або здоров'ю працівників та здобувачів освіти, загрози виникнення пожеж;

в) вимагати відсторонення від роботи осіб, які не пройшли передбаченого законодавством медичного огляду, навчання, інструктажу, перевірки знань і не мають допуску до відповідних робіт або не виконують вимоги нормативно-правових актів з охорони праці та пожежної безпеки;

г) вносити пропозиції ректору Університету, погоджені з проректором з інфраструктурного розвитку та ресурсного забезпечення Університету, про притягнення до відповідальності посадових осіб та працівників, які порушують чинне законодавство з охорони праці та пожежної безпеки;

д) вносити пропозиції про заохочення працівників за активну працю, спрямовану на поліпшення стану безпеки праці та пожежної безпеки;

е) залучати, за погодженням проректора з інфраструктурного розвитку та ресурсного забезпечення Університету та проректора за підпорядкуванням відповідного підрозділу, спеціалістів Університету для перевірок стану охорони праці та пожежної безпеки;

4.5 Інші права, обов'язки та вимоги до посади начальника Відділу закріплюються в Типовій посадовій інструкції (додатках до неї), що затверджується у встановленому порядку.

МОН України	Положення про відділ охорони праці Сумського державного університету	Стор. 5
СумДУ		Версія 04

5 Організація роботи

5.1 Робота Відділу здійснюється відповідно до плану роботи та графіків обстежень будівель, споруд та території Університету, затверджених проректором з інфраструктурного розвитку та ресурсного забезпечення Університету.

5.2 Наказом ректора Університету Відділу виділяється приміщення, зручне для виконання його функцій (зокрема прийому відвідувачів), забезпечене належною оргтехнікою, меблями та технічними засобами зв'язку.

6 Прикінцеві положення

6.1 Положення вводиться в дію з дня його затвердження наказом ректора.

6.2 Зміни та доповнення до цього Положення, у тому числі укладення його нової версії затверджуються наказом ректора.

6.3 Визнати такою, що втратила чинність Версія 03 “Положення про відділ охорони праці та пожежної безпеки Сумського державного університету”, затвердженого та введеного в дію наказом ректора від 27 квітня 2021 р. за № 0439-І.

Відповідальний за укладання Положення
Начальник відділу охорони праці

Олег КОМІСАР

ПОГОДЖЕНО:

Радник ректора

Анатолій ВАСИЛЬЄВ

Проректор з інфраструктурного
розвитку та ресурсного забезпечення

Богдан БОЙКО

Голова представницького органу профспілкових
організацій університету

Валентина БОРОВИК

В.о. начальника юридичного відділу

Наталія Заїка

МОН України	Положення про відділ охорони праці Сумського державного університету	Стор. 6
СумДУ		Версія 04

Форма за версією 04
Затверджено наказом ректора
№0175-І від 20 квітня 2022 р.

**Сумський державний університет
Відділ охорони праці**

ПРИПИС

про усунення порушень законодавства у сфері охорони праці та пожежної безпеки

від " _____ " _____ 20__ року № _____

Кому _____

(П.І.Б., посада особи, якій видається припис)

Відповідно до Закону України «Про охорону праці», Кодексу цивільного захисту України, з метою створення належних безпечних і здорових умов праці пропоную Вам усунути такі порушення та недоліки, які виявлені під час перевірки:

№ з/п	Виявлені порушення та недоліки (посилання на нормативний документ)	Термін виконання	Відмітка про виконання
1	2	3	4

Порушення, що вказані в пунктах _____ припису, привели до створення виробничої ситуації, що загрожує життю (здоров'ю) працюючих.

Керуючись ст. 15 Закону України "Про охорону праці", забороняю з ___ годин " __ " _____ 20__ року експлуатацію _____

(вказати назву об'єкта, дільниці, цеху, виробництва, дільницю електромережі)

Зупинені роботи можуть бути поновлені з мого письмового дозволу після усунення вказаних мною порушень.

Про виконання припису після закінчення вказаних у ньому термінів прошу письмово повідомити мене.

ПРИПИС видав:

Начальник відділу охорони праці _____ (П.І.Б.) _____ (Підпис)

Припис одержав _____ (П.І.Б., посада особи) _____ (Підпис)

Примітка: особа, що допустила самовільний пуск в експлуатацію зупиненого об'єкта, притягається до відповідальності згідно з чинним законодавством.